HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

רבי אליעזר דמילה פרק תשעה עשר שבת קלו.

מימהל היכי מהלינן. סוס קטן ניוס דסמיני בשבת דילמא נפל הוס ולא חזי למול ועוסה מבורס שלא בשס מלוה: **אס חי הוס.** כלומר אס כלו לו מדעיו שפיר קא מהיל: **מתקי בשבר.** שמוטיב הוס ולא מבורס היא: **לא נלרכה.** הא דקתני אין ממלין אלא לעינן מכשירי מילה לרבי אליעזר דאמר דמו שבת ס"מ דקיס ליה בגויס שכלו לו מדעיו שעברו [ט] מדעיס משמשה עד שילדמו ולא נשמשה כל ימי עיבורה אבל ספק אין מכשיריו דוחין דילמא לאו בר מימהל הוא ומחלל שבת בשבילו שבת ספק בן ז' ספק בן ח' אין מחללין עליו את השבת אמאי נימהליה ממה נפשך אם חי הוא שפיר קא מהיל [י] ואם לאו מחתך בבשר הוא אמר מר בריה דרבינא אנא ורב נחומי בר זכריה תרגימנא מימהיל הכי נמי מהלינן ליה לא נצרכה אלא למכשירי מילה [כ] ואליבא דרבי אליעזר אמר אביי כתנאי [א] וכי ימות מן הבהמה אשר היא לכם לאכלה להביא [ב] בן שמנה שאין שחיטתו מטהרתו רבי יוסי ברבי יהודה ור' אלעזר בר"ש אומרים שחיטתו מטהרתו מאי לאו בהא קא מיפלגי דמר סבר חי הוא ומ"ם מת הוא אמר רבא אי הכי אדמיפלגי לעניו טומאה וטהרה ליפלגי לעניו אבילה אלא דכולי עלמא מת הוא ורבי יוסי ברבי יהודה ורבי אלעזר ברבי שמעון סברי כטרפה טרפה לאו [ג] אף על גב דמתה היא שחיטתה מטהרתה הכא נמי לא שנא ורבנן לא דמי לטרפה טרפה היתה לה שעת הכושר האי לא היתה לה שעת הכושר וכ"ת טרפה מבטן מאי איכא למימר התם יש במינה שחיטה [ד] הכא אין במינה שחיטה איבעיא להו מי פליגי רבנן עליה דרבן שמעון בן גמליאל או לא אם תמצי לומר פליגי הלכה כמותו או אין הלכה כמותו ת"ש [ה] עגל שנולד ביום טוב שוחטין אותו בי"ט הכא במאי עסקינן [ו] דקים ליה בגוויה שכלו לו חדשיו ת"ש [ז] ושוין [ח] שאם נולד הוא ומומו עמו שזה מן המוכן ה"נ שכלו לו חדשיו ת"ש דאמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבן שמעון בן גמליאל [ט] הלכה מכלל דפליגי ש"מ אמר אביי [י] נפל מן הגג או אכלו ארי דברי הכל חי הוא ומר סבר מת הוא למאי נפקא מינה [יא] לפטור מן הייבום נפל מן הגג או אכלו ארי דברי הכל חי הוא והא רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע איקלעו לבי בריה דרב אידי בר אבין ועביד להו עיגלא תילתא ביממא דשבעה ואמרי ליה [יב] אי איתרחיתו ליה עד לאורתא הוה אכלינן מינה השתא לא אכלינן מינה אלא כשפיהק ומת דברי הכל מת הוא כי פליגי בנפל מן הגג ואכלו ארי מר סבר מת הוא ומר סבר חי הוא בריה דרב דימי בר יוסף אתיליה ליה ההוא ינוקא בגו תלתין יומין שכיב יתיב קמתאביל עילויה אמר ליה אבוה צוורוניתא קבעית למיכל אמר ליה [יג] מי ליה שכלו לו חדשיו רב אשי איקלע בי רב כהנא איתרע ביה מילתא בגו תלתין יומין חזייה דיתיב וקא מתאבל עילויה אמר ליה לא סבר ליה מר להא דאמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבן שמעון בן גמליאל אמר ליה קים ליה בגויה שכלו לו חדשיו [יד] איתמר מת [טו] בתוך שלשים ועמדה ונתקדשה אמר רבינא משמיה דרבא אם

מימהל היכי מהלינן ליה. מכאן מסמע דלא ליילי דשב"ג נבן שמנה [ג] דוקא [א] אלא בסס מלוה [ב] וכן מסמע לקמן דאמר ת"ס עגל שנולד בי"ט שוחטין אותו בי"ט ודמי לכלו לו מדעיו ואע"ג דלא נשמשה כ"ע בסס מלוה היא: **מאי לאו בהא קא מיפלגי.** לקמן גבי מיפלגי בין ר' יוסי ברבי יהודה ור' אלעזר בר' שמעון אומרים שחיטתו מטהרתו ר' יוסי בר' יהודה ור' אלעזר בר' שמעון אומרים שחיטתו מטהרתו בריה"ו זו שנויה בתורת כהנים. **לשמונה** חדשים חלוקתם, דתני בהדיא במתניתא דבי ר' חייא ודבי ר' אושעיא איזהו בן ח' כל שלא יצאו לו חדשיו, ר' אומר סימנים ניכרין בו שערו וצפרניו שלא גמרו. וכדרך שבן שמנה חדשים באדם נפל, כך בן ח' בבהמה גסה וכן ד' בדקה נפל, רשב"ג אומר כל ששהה באדם ל' יום אינו נפל וכו'. **והלכתא** כת"ק דאמר בן שמנה אין שחיטתו מטהרתו, אלא אמרינן מת היה ונבילה היא ומטמאה שאין שחיטה מועלת בנבילה, דתניגן מתניתין סתמא כוותיה בפרק בהמה המקשה לילד, ופירשנוהו שם מי יש במינו שחיטה מי אין במינו שחיטה בן ח' מי אין שחיטתו מטהרתו לפי שאין למינו שחיטה. **וסוגיא** דשמעתא שאין שחיטתו מטהרתו בפחות משמנה ימים אלא בדמוחזק לן שכלו חדשיו, כגון שהיתה בהמה קשורה לו בביתו כל' חדשים לגסה (וארבע) [וה"ו] לדקה וילדה, וברי לן שלא עלה [עליה] זכר בביתו. וזה שאנינו במשנתינו סתם תינוק בן יום אחד מיטמא בזיבה, ומיטמא בנגעים ומיטמא בטמא מת, דזוקק ליבום ופוטר מן היבום, ומאכיל בתרומה ופוסל התרומה, ונוחל ומנחיל, וההורגו חייב, והרי הוא לאביו ולאמו ולכל קרוביו כחלן [מחלן] שלם, ואמרינן בגמרא לעולם אימא מתניתין דלא כרשב"ג דתניא רשב"ג אומר כל שלא נפל, הא לא שהה ספיקא הוי. ומפרקינן דקים ליה בי היא שכלו לו חדשיו. ודיין כל השנויים במשנה זו דינם אחד במוחזק לן בי היא שכלו לו חדשיו. ומיהא הוי (מיתא) [מתאבלין] באלי בריה דרב דימי בריה דרב יוסף ורב כהנא ביניהא דשכיב בגו תלתין יומין דהוו מוחזקין לן שכלו חדשיו. **איתמר מת בתוך שלשים ועמדה ונתקדשה.** אמר רבינא משמיה דרבא

ממה נפשך אם חי הוא שפיר קא מהיל ואם לאו מחתך בבשר הוא. ואע"ג דמדעיו משמשה עד שילדמו ולא נשמשה כל ימי עיבורה אבל ספק אין מכשיריו דוחין דילמא לאו בר מימהל הוא ומחלל שבת בשבילו שבת ספק בן ז' ספק בן ח' אין מחללין עליו את השבת אמאי נימהליה ממה נפשך אם חי הוא שפיר קא מהיל [י] ואם לאו מחתך בבשר הוא אמר מר בריה דרבינא אנא ורב נחומי בר זכריה תרגימנא מימהיל הכי נמי מהלינן ליה לא נצרכה אלא למכשירי מילה [כ] ואליבא דרבי אליעזר אמר אביי כתנאי [א] וכי ימות מן הבהמה אשר היא לכם לאכלה להביא [ב] בן שמנה שאין שחיטתו מטהרתו רבי יוסי ברבי יהודה ורבי אלעזר בר"ש אומרים שחיטתו מטהרתו מאי לאו בהא קא מיפלגי דמר סבר חי הוא ומ"ם מת הוא אמר רבא אי הכי אדמיפלגי לעניו טומאה וטהרה ליפלגי לעניו אבילה אלא דכולי עלמא מת הוא ורבי יוסי ברבי יהודה ורבי אלעזר ברבי שמעון סברי כטרפה טרפה לאו [ג] אף על גב דמתה היא שחיטתה מטהרתה הכא נמי לא שנא ורבנן לא דמי לטרפה טרפה היתה לה שעת הכושר האי לא היתה לה שעת הכושר וכ"ת טרפה מבטן מאי איכא למימר התם יש במינה שחיטה [ד] הכא אין במינה שחיטה איבעיא להו מי פליגי רבנן עליה דרבן שמעון בן גמליאל או לא אם תמצי לומר פליגי הלכה כמותו או אין הלכה כמותו ת"ש [ה] עגל שנולד ביום טוב שוחטין אותו בי"ט הכא במאי עסקינן [ו] דקים ליה בגוויה שכלו לו חדשיו ת"ש [ז] ושוין [ח] שאם נולד הוא ומומו עמו שזה מן המוכן ה"נ שכלו לו חדשיו ת"ש דאמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבן שמעון בן גמליאל [ט] הלכה מכלל דפליגי ש"מ אמר אביי [י] נפל מן הגג או אכלו ארי דברי הכל חי הוא ומר סבר מת הוא למאי נפקא מינה [יא] לפטור מן הייבום נפל מן הגג או אכלו ארי דברי הכל חי הוא והא רב פפא ורב הונא בריה דרב יהושע איקלעו לבי בריה דרב אידי בר אבין ועביד להו עיגלא תילתא ביממא דשבעה ואמרי ליה [יב] אי איתרחיתו ליה עד לאורתא הוה אכלינן מינה השתא לא אכלינן מינה אלא כשפיהק ומת דברי הכל מת הוא כי פליגי בנפל מן הגג ואכלו ארי מר סבר מת הוא ומר סבר חי הוא בריה דרב דימי בר יוסף אתיליה ליה ההוא ינוקא בגו תלתין יומין שכיב יתיב קמתאביל עילויה אמר ליה אבוה צוורוניתא קבעית למיכל אמר ליה [יג] מי ליה שכלו לו חדשיו רב אשי איקלע בי רב כהנא איתרע ביה מילתא בגו תלתין יומין חזייה דיתיב וקא מתאבל עילויה אמר ליה לא סבר ליה מר להא דאמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבן שמעון בן גמליאל אמר ליה קים ליה בגויה שכלו לו חדשיו [יד] איתמר מת [טו] בתוך שלשים ועמדה ונתקדשה אמר רבינא משמיה דרבא אם

מימהל היכי מהלינן ליה. מכאן מסמע דלא ליילי דשב"ג נבן שמנה [ג] דוקא [א] אלא בסס מלוה [ב] וכן מסמע לקמן דאמר ת"ס עגל שנולד בי"ט שוחטין אותו בי"ט ודמי לכלו לו מדעיו ואע"ג דלא נשמשה כ"ע בסס מלוה היא: **מאי לאו בהא קא מיפלגי.** לקמן גבי מיפלגי בין ר' יוסי ברבי יהודה ור' אלעזר בר' שמעון אומרים שחיטתו מטהרתו ר' יוסי בר' יהודה ור' אלעזר בר' שמעון אומרים שחיטתו מטהרתו בריה"ו זו שנויה בתורת כהנים. **לשמונה** חדשים חלוקתם, דתני בהדיא במתניתא דבי ר' חייא ודבי ר' אושעיא איזהו בן ח' כל שלא יצאו לו חדשיו, ר' אומר סימנים ניכרין בו שערו וצפרניו שלא גמרו. וכדרך שבן שמנה חדשים באדם נפל, כך בן ח' בבהמה גסה וכן ד' בדקה נפל, רשב"ג אומר כל ששהה באדם ל' יום אינו נפל וכו'. **והלכתא** כת"ק דאמר בן שמנה אין שחיטתו מטהרתו, אלא אמרינן מת היה ונבילה היא ומטמאה שאין שחיטה מועלת בנבילה, דתניגן מתניתין סתמא כוותיה בפרק בהמה המקשה לילד, ופירשנוהו שם מי יש במינו שחיטה מי אין במינו שחיטה בן ח' מי אין שחיטתו מטהרתו לפי שאין למינו שחיטה. **וסוגיא** דשמעתא שאין שחיטתו מטהרתו בפחות משמנה ימים אלא בדמוחזק לן שכלו חדשיו, כגון שהיתה בהמה קשורה לו בביתו כל' חדשים לגסה (וארבע) [וה"ו] לדקה וילדה, וברי לן שלא עלה [עליה] זכר בביתו. וזה שאנינו במשנתינו סתם תינוק בן יום אחד מיטמא בזיבה, ומיטמא בנגעים ומיטמא בטמא מת, דזוקק ליבום ופוטר מן היבום, ומאכיל בתרומה ופוסל התרומה, ונוחל ומנחיל, וההורגו חייב, והרי הוא לאביו ולאמו ולכל קרוביו כחלן [מחלן] שלם, ואמרינן בגמרא לעולם אימא מתניתין דלא כרשב"ג דתניא רשב"ג אומר כל שלא נפל, הא לא שהה ספיקא הוי. ומפרקינן דקים ליה בי היא שכלו לו חדשיו. ודיין כל השנויים במשנה זו דינם אחד במוחזק לן בי היא שכלו לו חדשיו. ומיהא הוי (מיתא) [מתאבלין] באלי בריה דרב דימי בריה דרב יוסף ורב כהנא ביניהא דשכיב בגו תלתין יומין דהוו מוחזקין